

PM 2015: RVI (Dnr 325-629/2013)

Hemlöshetssamordnare i Stockholms stad kan öka kvalitet, snabbhet och effektivitet

Skrivelse av Ann-Katrin Åslund (FP)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelse (17/4) av Ann-Katrin Åslund (FP) om att ”Hemlöshetssamordnare i Stockholms stad kan öka kvalitet, snabbhet och effektivitet” anses besvarad med vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Ewa Larsson anför följande.

Ärendet

I en skrivelse till kommunstyrelsen den 17 april 2013 föreslår Ann-Katrin Åslund (FP) att Stockholms stad bör tillsätta en hemlöshetssamordnare som bland annat ska ges ett övergripande ansvar för stadsdelarnas lokala handlingsplaner och strategier.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har vidareremitterat ärendet till Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder.

Mina synpunkter

Först av allt beklagar jag att denna skrivelse, daterad nästan ett och ett halvt år före valet, inte besvaras förrän nu. Staden har numer ett program mot hemlöshet, och sedan i höstas en samordnare på socialförvaltningen som koordinerar och för arbetet framåt när det gäller den utsatta grupp EU-medborgare som vistas i gatumiljön.

Nu har vi en ny majoritet i Stockholms stad, som sedan skiftet i oktober genomfört en rad åtgärder dels för att stärka insatserna för gruppen fattiga EU-medborgare som vistas i staden, dels för att motverka hemlösheten i stort.

Den situation vi har i Stockholms stad ser inte ut som den gjorde för bara några år sedan. Staden har under de senaste månaderna arbetat intensivt med att utveckla alternativa nödlösningar och utveckla nya platser att sova på. Ett samarbete håller på att förstärkas mellan staden, olika frivilligorganisationer och andra hjälporganisationer. Stockholms stads arbete mot hemlöshet ska vara långsiktigt och

det förebyggande arbetet prioriteras. Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen fortsätta att arbeta vråkningsförebyggande. I det arbetet är skuldrådgivning en viktig del. Staden gör nu kraftiga förstärkningar i insatserna mot hemlöshet och har sänkt trösklarna för att få fast bostad, inte minst genom beslut i de allmännyttiga bostadsbolagen om att sänka inkomstkraven för att få skriva kontrakt.

Socialnämnden ansvarar för att samordna, driva på och följa upp pågående och kommande insatser inom hemlöshet i enlighet med framtaget hemlöshetsprogram. Nämnden samverkar med andra huvudmän och aktörer, såsom SHIS Bostäder (Stiftelsen Hotellhem i Stockholm), ideella organisationer, bostadsförmedlingen, de allmännyttiga bostadsbolagen och privata fastighetsägare. Mål som finns i programmet är exempelvis att staden ska intensifiera det vråkningsförebyggande arbetet och att den akuta hemlösheten ska minska, detta bland annat genom fler stadigvarande boendelösningar vid utskrivning från institution samt att uppsökare/case manager kopplas in för personer i akut hemlöshet som inte har kontakter med stadsdelsförvaltning eller enheten för hemlösa. Bostad först-modellen ska finnas utvecklad för personer med komplex problematik. Det finns även mål kring grupperna unga vuxna och äldre i hemlöshet. Programmet kommer under året att kompletteras med mätbara mål och delmål och en tydlig princip om att inga barn ska vråkas från sina hem. Förutsättningarna ser olika ut i de olika stadsdelarna. Vår uppfattning är att socialnämndens samordnande ansvar, utifrån stadens program mot hemlöshet och den genomförandeplan som nu ska antas, ger goda förutsättningar för att effektivt motverka hemlösheten i Stockholm. En tjänst har också tillsatts som samordnande funktion att hålla ihop arbetet med programmet för att minska hemlösheten.

Hemlöshet är i grunden en bostadspolitisk fråga. De hinder som många möter idag för att få en fast bostad ska undanröjas. Det behövs fler små hyresrätter som alla har råd att hyra i Stockholm. En ny verksamhet ska inrättas vid SHIS Bostäder med fasta kontrakt. De allmännyttiga bostadsbolagen ska årligen överlåta ett antal bostäder för förvaltning, samtidigt som krav ska ställas på privata byggherrar att göra detsamma i samband med nyproduktion.

Tak över huvudet-garantin är en viktig del i stadens stöd till hemlösa och vi når målet att alla som behöver kan få tak över huvudet. Stiftelsen Hotellhem i Stockholm har en viktig roll och ska tydligare möta socialnämndens och stadsdelsnämndernas behov av genomgångsbostäder för personer som är i behov av en tillfällig bostad eller mer varaktigt boende med visst boendestöd.

Personer i hemlöshet är inte en homogen grupp, och de insatser som behövs varierar stort. Arbetet med att motverka hemlöshet bygger på stadens ansvar och samarbete med frivilligorganisationer, aktuell forskning, beprövade erfarenheter och kunskap från personer med egen erfarenhet av hemlöshet.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse (17/4) av Ann-Katrin Åslund (FP) om att ”Hemlöshetssamordnare i Stockholms stad kan öka kvalitet, snabbhet och effektivitet” anses besvarad med vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 13 maj 2015

EWA LARSSON

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Skrivelse från Ann-Katrin Åslund (FP) om att hemlöshetssamordnare i Stockholms stad kan öka kvalitet, snabbhet och effektivitet

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (FP) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att skrivelsen bifalls.
2. Att därutöver anföras följande.

Som föredragande borgarrådet anför har mycket positivt hänt inom hemlöshetsområdet sedan denna skrivelse inkom. Fortfarande är dock hemlöshet ett problem som berör ett stort antal aktörer och som ofta kräver ett helhetsgrepp om den enskildes hela livssituation. Därför är behovet av samordning fortsatt stort. Hemlöshet är inte bara en bostadspolitisk fråga utan berör även missbruksvård, psykiatri, ekonomiskt bistånd, sysselsättning och ekonomisk rådgivning.

Vi instämmer med föredragande borgarrådet att det program för arbetet mot hemlöshet som staden antog under förra året ger ett bra underlag för det fortsatta arbetet. Det förtjänar dock att påpekas att det var Alliansen som arbetade fram programmet och att Miljöpartiet reserverade sig mot det beslutet, vilket gör borgarrådets ställningstagande ett år senare något anmärkningsvärt. I förordet till programmet mot hemlöshet uttalade socialnämndens presidium gemensamt: ”Som ett led i att samordna det som görs, både på stadsdels- samt stadsövergripande nivå, finns det behov av att tillsätta en samordnande funktion som kan följa upp och driva på de insatser som görs i hela staden.” Vi noterar därför med förvåning att den nya majoriteten ensidigt verkar ha frångått detta ställningstagande, då varje hänvisning till en sådan funktion saknas i den genomförandeplan som socialnämnden precis antagit.

Vi noterar också med förvåning att Miljöpartiet och Vänsterpartiet, som i opposition yrkade på att förslaget skulle bifallas, nu verkar ha ändrat sig i majoritet. Vänsterpartiet menade i sin reservation i socialnämnden att de själva drev detta förslag, men nu verkar man alltså ha övergett det.

Föredragande borgarrådet anför att en tjänst har tillsatts som samordnande funktion för att hålla ihop arbetet med hemlöshetsprogrammet. En sådan funktion är inte fel, men vi vill vara tydliga med att detta inte är den form av samordnande funktion som vi hade tänkt oss. Uppgiften för en hemlöshetssamordnare är inte att arbeta med ett program som revideras vart femte år, utan att arbeta varje dag med att se till att alla inblandade parter samverkar. Det behovet kvarstår ännu.

Remissammanställning

Ärendet

En skrivelse om hemlöshetssamordnare har inkommit till kommunstyrelsen från Ann-Katrin Åslund (FP). I skrivelsen föreslås att Stockholms stad bör tillsätta en hemlöshetssamordnare som bland annat ska ges ett övergripande ansvar för stadsdelarnas lokala handlingsplaner och strategier. Som skäl till förslaget anges bland annat att det är många som är engagerade i arbetet med att minska hemlösheten i Stockholm och att det finns behov av kontinuerligt samarbete, vilket kan möjliggöras med en hemlöshetssamordnare.

Sverige har sedan år 2012 en nationell hemlöshetssamordnare vars primära uppdrag är att ge landets kommuner stöd med att skapa en långsiktigt hållbar struktur och fungerande rutiner i arbetet med att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. I skrivelsen anges att det är angeläget att samordna resurserna i Stockholms stad och att det finns behov av en funktion som har översyn av allt som utförs och vilka åtgärder som kan vidtas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har vidareremitterat ärendet till Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 juni 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Insatser för att motverka hemlöshet är en prioriterad fråga i staden och det bedrivs ett aktivt arbete med att förebygga hemlöshet och att hitta hållbara lösningar för de hemlösa.

Hemlöshetsräkningen 2012 visar att antalet hemlösa i staden är det lägsta sedan kartläggningen startade 2004. Frågan om hemlöshet rymmer flera områden och olika grupper av hemlösa personer. Arbetet med att motverka hemlöshet omfattas därför av fler olika lösningar och åtgärder och det är många som är engagerade i frågan om hemlöshet på olika nivåer i staden.

Stadsledningskontorets uppfattning är att gemensamma strategier samt samordning och samarbete mellan olika aktörer i arbetet mot hemlöshet är angeläget och kan bidra till mer effektiva insatser. Socialnämnden har fullmaktigt uppdrag att ansvara för samordning av stadens insatser gällande hemlöshet och koordinerar flertalet frågor som rör hemlöshet i staden.

För att få ett samlat grepp om hemlöshetsproblematiken i staden och för att kunna arbeta strukturerat och metodiskt med frågan fick socialnämnden i uppdrag att ta fram en hemlöshetsstrategi under 2013. Socialnämnden arbetar i nuläget med att ta fram strategin vars syfte är att ange riktningen för det fortsatta arbetet med hemlöshet i staden. Strategin ska bl.a. innehålla förslag på hur staden på ett effektivt sätt kan samverka för att minska

hemlösheten. Som en del i processen för utveckling av strategin har socialförvaltningen, stadens bostadsbolag och ideella organisationer på området fört dialoger. I övrigt ska strategin omfatta en rad olika områden såsom den akuta hemlösheten, familjer med osäkra boendeförhållanden, unga hemlösa eller i riskzonen för att bli hemlösa, hemlösa EU-medborgare/tredje land- medborgare, vräkningsförebyggande arbete samt system för uppföljning av hemlöshetsarbetet.

Hemlöshetsstrategin ska implementeras i alla stadsdelsnämnder under 2014 och socialnämnden har ett ansvar att samordna pågående och kommande insatser inom hemlöshet i enlighet med framtagna hemlöshetsstrategi. Stadsledningskontorets uppfattning är att en gemensam strategi i kombination med socialnämndens samordnande ansvar ger goda förutsättningar för att samordna och effektivisera stadens resurser och insatser i arbetet mot hemlöshet.

Skrivelse (17/4) av Ann-Katrin Åslund (FP) om att ”Hemlöshetssamordnare i Stockholms stad kan öka kvalitet, snabbhet och effektivitet” anses besvarad med hänvisning till vad som har sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2013 följande.

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Stefan Nilsson m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Jackie Nylander (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Ann-Katrin Åslund (FP), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 maj 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Socialnämnden arbetar med att ta fram en hemlöshetsstrategi vars syfte är att ange riktningen för det fortsatta arbetet med hemlöshet i staden. Socialförvaltningens planering är att när strategin är antagen göra fördjupningar i de frågeställningar som hemlöshetsstrategin förväntas leda till som exempelvis behovet av olika boendeformer för målgruppen och vid behov upprätta handlingsplaner.

Frågan om hemlöshet rymmer flera områden och olika grupper av hemlösa personer. Arbetet med att motverka hemlöshet måste därför omfattas av flera olika lösningar och åtgärder. Socialförvaltningen koordinerar idag flertalet frågor som rör hemlöshet och kan därför se behov av att arbetet samordnas. Socialnämnden har däremot inte haft något uppdrag att ha ett övergripande ansvar för stadsdelarnas lokala handlingsplaner och strategier som skrivelsen föreslår att en hemlöshetssamordnare skulle arbeta med. Det är inte helt klarlagt om samtliga stadsdelsförvaltningar har antagit lokala handlingsplaner och strategier för att motverka hemlöshet och inte heller om behov av sådana finns.

Stockholms stad har antagit en definition av hemlöshet och EU-medborgare omfattas inte av den. Förvaltningen anser att det inte är helt självklart att arbetet med hemlöshet och frågan om EU-medborgare ska samordnas under samma funktion. Frågan om hemlöshet är komplex i sig och flera dimensioner vad gäller EU-medborgare måste tas i beaktande.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2013 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av folkpartiets skrivelse till kommunstyrelsen om att hemlöshetssamordnare kan öka kvalitet, snabbhet och effektivitet.

Eva Gustafson m.fl. (S) och Laura Roselli (V) anmälde att partierna inte deltar i beslutet.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 maj 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Bostadsbrist och hemlöshet är ett omfattande problem i staden. Det är dock stor skillnad både i problemets utbredning och karaktär i de olika stadsdelsområdena, och varje stadsdelsnämnd har att formulera sina egna lokala riktlinjer och handlingsplaner. Det innebär att stadsdelsnämnderna organiserar arbetet för att förebygga och åtgärda hemlöshet på olika sätt.

Farsta har en förhållandevis hög andel hemlösa inom sitt område. Det gör att arbetet mot hemlöshet är angeläget och prioriterat. Vi har utvecklat en mängd egna insatser och strategier för att motverka hemlöshet och stödja och bistå områdets hemlösa. Utökade möjligheter till samordning och gemensamma strategier över staden skulle kunna vara till fördel för utvecklandet av mer effektiva insatser. En centralt placerad hemlöshetssamordnare skulle också kunna bidra till att värdefulla erfarenheter från enskilda stadsdelsförvaltningar kommuniceras till andra och på så sätt höjer kvaliteten på stadens arbete i stort. Förvaltningen ställer sig därför positiv till förslaget om att inrätta en gemensam hemlöshetssamordnare i staden.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2013 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från Kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av Lars Jakobsson m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 maj 2013 har i huvudsak följande lydelse.

För närvarande pågår ett arbete inom Socialförvaltningen med att ta fram en strategi för arbetet med att minska hemlösheten. Stadsdelsförvaltningen anser att man bör avvakta resultatet av det arbetet och se vad som föreslås i strategin.

Förvaltningen kan se fördelar med någon form av central funktion för samordning av stadsdelarnas lokala handlingsplaner och strategier samt även stöd i metodutveckling.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 juni 2013 följande.

1. Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Shadi Larsson och Barbro Borg (båda MP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Agneta Isacson (FP), *bilaga 1*.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 maj 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Som framgår av Ann-Katrin Åslunds skrivelse visar stadens senaste kartläggning, som gjorde i april 2012, att antalet hemlösa inte varit lägre sedan kartläggningarna av hemlösa startades 2004. Som Ann-Katrin Åslund påpekar ingår inte EU-medborgare från andra länder och s.k. tredjelandsmedborgare i statistiken.

Att motverka hemlöshet och försöka hitta hållbara boende- lösningar för de redan hemlösa är utan tvekan en mycket angelägen uppgift för socialtjänsten. Socialnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att ansvara för samordning av stadens insatser vad gäller hemlöshet. Förvaltningen anser att staden redan idag arbetar aktivt både med att förebygga hemlöshet och att hitta hållbara lösningar för de hemlösa.

Socialnämnden har även i uppdrag att ta fram en samlad strategi för stadens hemlöshetsarbete. Syftet med strategin är att mot-verka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Strategin ska bl.a. innehålla förslag på hur staden på ett effektivt sätt kan samverka för att minska hemlöshet. Arbetet med hem-löshetsstrategin är nu i slutfasen. När strategin är antagen avser socialförvaltningen att göra fördjupningar i de frågeställningar som strategin förväntas leda till, exempelvis behovet av olika boendeformer för målgruppen.

Ann-Katrin Åslund anser att den strategi som nu håller på att tas fram inte är svar på det behov som finns av kontinuerligt samarbete. Som förvaltningen ser det bör staden dock avvakta beslut om stadens hemlöshetsstrategi innan man tar ställning till frågan om att inrätta en befattning som hemlöshetsamordnare.

EU-medborgare och tredjelandsmedborgare är utan tvekan en särskilt utsatt grupp bland stadens hemlösa men omfattas inte av stadens insatser gentemot övriga från hemlösa, exempelvis tak-över-huvudet-garantin. Enligt socialtjänstlagen har kommunen dock det yttersta ansvaret, vilket betyder att EU-medborgare och tredjelandsmedborgare kan erbjudas visst stöd i rent akuta situationer.

Förvaltningen anser att det inte är helt självklart att arbetet med hemlöshet och frågan om EU-medborgare och tredjelands-medborgare ska samordnas. Frågan om hemlöshet är komplex i sig och vad gäller EU- medborgare måste även ytterligare aspekter beaktas.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus ABs yttrande daterat den 13 juni 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen delar uppfattningen att hemlöshet är ett stort samhällsproblem. När många aktörer är involverade i hemlöshetsfrågorna, bör gemensamma strategier samt samordning och samarbete ske i arbetet mot hemlöshet. Detta skulle bidra till att öka stadens effektivitet och kvaliteten på de olika insatserna mot hemlöshet.

Koncernledningens uppfattning är att socialnämnden har fullmäktiges uppdrag att

ansvara för samordning av stadens insatser gällande hemlöshet och koordinerar flertalet frågor som rör hemlöshet i staden. Socialnämnden arbetar i nuläget med att ta fram strategin vars syfte är att ange riktningen för det fortsatta arbetet med hemlöshet i staden.

Stadens bolag är delaktiga i framtagandet av hemlöshetsstrategin och har varit delaktiga i dialogsamtal med bl.a. socialförvaltningen och ideella organisationer. Redan idag upplåter Stockholmshem drygt 1 500 lägenheter till SHIS Bostäder, som förser personer som är tillfälligt bostadslösa med bostäder på korttidskontrakt. Därtill bidrar Svenska Bostäder sedan länge med ca 100 försöks- och träningslägenheter per år för att hjälpa hemlösa in på bostadsmarknaden. Bolaget har också en central roll i projektet Bostad först i Stockholm, där de bidrar med 30 lägenheter. Även Familjebostäder är en aktiv part i Stockholms stads arbete med att erbjuda försöks- och träningslägenheter, vilket skapar bättre förutsättningar för individer med speciella behov.

Koncernledningens uppfattning är att en gemensam strategi i kombination med socialnämndens samordnande ansvar ger goda förutsättningar för att samordna och effektivisera stadens resurser och insatser i arbetet mot hemlöshet.

Koncernledningen föreslår att behovet av en eventuell hemlöshetssamordnare beaktas i samband med beslut av hemlöshetsstrategi under hösten 2013.

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB

Bostadsförmedlingen kan, utifrån uppdraget att förmedla försöks- och träningslägenheter, se att förslaget skulle kunna rymma vissa fördelar. Bilden är komplex med många olika aktörer involverade. En samordnande roll skulle kunna ge en bättre överblick kring såväl behov som olika möjligheter till boenden som erbjuds från olika aktörers sida – såväl från stadens sida som från organisationer och privata aktörer. Genom en tydlig samordnande funktion ges ytterligare möjligheter att samordna resurser och att följa upp och utvärdera tillämpningen av de principer och prioriteringar staden arbetar enligt. Hur en sådan eventuell ökad samordning på bästa sätt kan eller bör organiseras har bolaget dock svårt att bedöma.

Familjebostäder

Familjebostäders roll i arbetet med att komma till rätta med den hemlöshet som skrivelsen behandlar är begränsad. Utifrån Familjebostäders förutsättningar och uppdrag arbetar bolaget kontinuerligt med att producera nya lägenheter och erbjuda befintligt bestånd till Stockholms bostadssökande. Bolaget är även en aktiv part i Stadens arbete med att erbjuda försöks- och träningslägenheter, vilket skapar förutsättningar för individer med speciella behov.

Vad gäller förslaget om hemlöshetssamordnare i Stockholm har Familjebostäder i sak inte några synpunkter.

Stockholmshem

Stockholmshem bidrar på flera olika sätt att minska hemlösheten i staden. Bolaget upplåter idag så många försöks- och träningslägenheter som staden begär, för närvarande knappt 400 stycken. Förmedlingen av förturs- och reguljära lägenheter till hemlösa personer underlättas också genom att vi ställer jämförelsevis låga krav på inkomst, bland annat godkänner vi sökande med endast försörjningsstöd som inkomst.

Bolaget upplåter också drygt 1 500 lägenheter till SHIS Bostäder som förser personer som är tillfälligt bostadslösa med bostäder på korttidskontrakt.

I dagarna inviger SHIS ett nytt tillfälligt boende med 38 lägenheter för familjer i Skarpnäcks gård, som Stockholmshem har färdigställt för Stiftelsens räkning.

Vi ställer oss positiva till inrättandet av en hemlöshetssamordnare, men det är viktigt att denna person ges möjlighet att kunna påverka medelstillelningen i arbetet med att bekämpa hemlösheten. Det får inte gå till som så att en stadsdel vill öka antalet förturer i ett visst område men samtidigt inte anser sig ha råd att behålla en mångårig och välfungerande stödverksamhet för denna grupp. Detta kommer att påverka boendet för övriga hyresgäster i området mycket negativt. Sådana stödverksamheter skulle med fördel kunna byggas upp och

bekostas med medel som bolaget med stöd av lagen om allmännyttiga bostadsaktiebolag delar ut till staden.

Stockholmshem har sedan år 2000, i enlighet med ägardirektiv, sålt cirka 10 700 av bolagets lägenheter till bostadsrätter och hyresvärdar. Detta innebär att antalet lägenheter att förmedla minskat drastiskt samtidigt som kraven från ägaren på att ta hand om flera hemlösa personer ökat. Eftersom staden ogärna vill placera hemlösa i våra mer nybyggda och dyrare områden kommer tätheten av potentiella problematiker att öka i våra områden med relativt låga hyror.

Bolaget har byggt cirka 3 000 lägenheter sedan år 2000 vilket innebär att år 2016 kommer cirka 20 % av Stockholmshems bostadbestånd vara byggt efter millennieskiftet. Det är därför rimligt att man utnyttjar också denna resurs för att bidra till hyresgästerna i de äldre bostadsområdena inte ska behöva riskera olika typer av störningar i högre grad än idag.

Svenska bostäder

Svenska Bostäder delar uppfattningen att hemlöshet är ett stort samhällsproblem där vi är med och tar ett stort ansvar. Sedan länge bidrar Svenska Bostäder med ca 100 försöks- och träningslägenheter per år för att hjälpa hemlösa in på bostadsmarknaden. Vi har också en central roll i projektet Bostad först i Stockholm, där vi bidrar med 30 lägenheter.

Då många aktörer är involverade i hemlöshetsfrågorna bedömer Svenska bostäder att en hemlöshetssamordnare i Stockholms stad, med syfte att bl.a. koordinera resurserna, kan bidra till att öka effektiviteten och kvaliteten på de olika insatserna mot hemlöshet.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Stefan Nilsson m.fl. (MP) enligt följande.

1. Socialnämnden beslutar att bifalla förslaget om att inrätta en hemlöshetssamordnare.
2. Nämnden säger också följande.

Miljöpartiet instämmer i att en hemlöshetssamordnare kan bidra till att arbetet för att minska hemlösheten kan göras effektivare. En fast bostad är ett grundläggande mänskligt behov, likt mat och kläder, och också en rättighet. I Stockholms stad finns närmare 3 000 personer som saknar ett stadigvarande hem. Av dem är några hundra i en så utsatt situation att de behöver akuta insatser som härbärge.

Siffrorna minskar inte nämnvärt trots stora insatser från stadens sida, både inom enheten för hemlösa, i stadsdelsnämnderna och andra kommunala enheter. Antalet akut hemlösa, det vill säga de som sover ute eller på härbärgen och akutboenden, ökade med 24 procent på två år, från 386 personer år 2010 till 480 personer år 2012. Den gruppen är de hemlösa som far allra mest illa.

Hemlöshet är i grunden en bostadspolitisk fråga. Miljöpartiet vill att de hinder som idag finns för många att få en fast bostad ska undanröjas. Det behövs fler direktanvisningar av mark till de tre allmännyttiga bostadsbolagen att bygga fler hyresrätter. Generellt är det viktigt att det byggs fler små hyresrätter som alla har råd att hyra i Stockholm, av alla typer av hyresvärdar.

För att erbjuda en väg in till fast bostad för personer som idag inte släpps in på bostadsmarknaden, till exempel på grund av tidigare hyresskuldbetalningsanmärkning eller vräkning, ska Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS Bostäder) starta en ny verksamhet med fasta kontrakt. De allmännyttiga bostadsbolagen ska årligen överlämna ett fast antal lägenheter för förvaltning till SHIS Bostäder.

För dem med en bakgrundsproblematik; till exempel missbruks- eller psykiska problem, är det viktigt med att stödinsatserna runt personen tydliggörs. Innan en lägenhet överläts, genom Bostad Först eller som försökslägenhet, ska det upprättas en bindande överenskommelse om vilken myndighet eller organisation som ska göra vad när det inte fungerar. Där ska det tydligt anges vad som händer om problem uppstår, exempelvis som en konsekvens av ett återfall i missbruk eller en psykos som leder till störningar. Då ska det finnas ett bindande kontrakt mellan hyresgästen, hyresvärden, socialtjänsten, psykiatri och eventuell frivilligorganisation, om att hyresgästen är garanterad insats från detta nätverk.

Det vräkningsförebyggande arbetet ska dels vara direkt avsett att motverka vräkning och indirekt också fungera vräkningsförebyggande. De allmännyttiga bostadsbolagen ska fatta principbeslut om att förbjuda vräkningar av barnfamiljer. Verksamheter som boendestöd, budget- och skuldrådgivning samt personliga ombud ska utökas.

Arbetet med att motverka hemlöshet ska bygga på samarbete med frivilligorganisationer, aktuell forskning, beprövade erfarenheter och kunskap från personer med egen erfarenhet av hemlöshet.

Reservation anfördes av Jackie Nylander (V) enligt följande.

1. Socialnämnden bifaller skrivelsen.
2. Därutöver framför nämnden följande.

Vänsterpartiet har i sina budgetar de senaste åren föreslagit en hemlöshetssamordnare. Naturligtvis anser vi att skrivelsen ska bifallas. Det räcker dock inte med en samordnare, även om det är en viktig funktion för att hålla samman stadens arbete. Vänsterpartiet har ett samlat program med en nollvision för hemlösheten, där det viktigaste är en social bostadspolitik som förmår bygga nya hyresrätter till överkomliga hyror för låginkomsttagare och personer med försörjningsstöd. Det krävs också lägre inkomstkrav från hyresvärdarnas sida, både de privata och allmännyttan och generösare bedömning av skälig boendekostnad inom socialtjänsten, vilket vänsterpartiet har motionerat om i fullmäktige. Ingen människa ska tvingas till hotellboende, alla ska ha rätt till en egen bostad som de har råd och möjlighet att hyra.

Särskilt uttalande gjordes av Ann-Katrin Åslund (FP) enligt följande.

Hemlösa människor är ingen enhetlig grupp, det krävs olika insatser, stöd och metoder för att nå ut och för att uppnå långsiktiga lösningar.

I remissvaret redogör förvaltningen för det viktiga arbete som pågår idag bland annat med framtagande av hemlöshetsstrategi. Dessutom är förvaltningen koordinator och nämnden är bidragsgivare till utomstående organisationer. I svaret framgår att förvaltningen idag inte har uppdraget att ha ett övergripande ansvar för stadsdelarnas lokala handlingsplaner och att de heller inte känner till om alla stadsdelar har sådana planer. Förvaltningen uttalar att de kan se behov av att arbetet samordnas.

Ett viktigt steg för mer omfattande samordning är det arbete som nu pågår med att ta fram hemlöshetsstrategin. Strategier är till för att genomföras. I det skedet borde en hemlöshetssamordnare med övergripande samordningsansvar för allt hemlöshetsarbete i staden, oavsett vem som utför arbetet, vara en viktig pusselbit.

Hässelby-Vällingby stadsdelsämnd

Särskilt uttalande gjordes av Lars Jakobsson m.fl. (MP) enligt följande.

Eftersom det pågår ett arbete inom Socialförvaltningen med att ta fram en strategi för att minska arbetslösheten förstår vi stadsdelsförvaltningens synpunkt att man bör avvakta resultatet. Vi föreslår ändå att förvaltningen lyfter fram sitt eget lyckade projekt mot hemlöshet, att det ska få övergå i ordinarie verksamhet och att det goda exemplet därmed sprids till andra stadsdelar.

Norrholm stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Shadi Larsson och Barbro Borg (båda MP) enligt följande.

1. Bifalla förslaget om att inrätta en hemlöshetssamordnare
2. och därutöver anför följande

Miljöpartiet instämmer i att en hemlöshetssamordnare kan bidra till att arbetet för att minska hemlösheten kan göras effektivare. En fast bostad är ett grundläggande mänskligt behov, likt mat och kläder, och också en rättighet. I Stockholms stad finns närmare 3000 personer som saknar ett stadigvarande hem. Av dem är några hundra i en så utsatt situation att de behöver akuta insatser som härbärge.

Siffrorna minskar inte nämnvärt trots stora insatser från stadens sida, både inom enheten för hemlösa, i stadsdelsnämnderna och andra kommunala enheter. Antalet akut hemlösa, det

vill säga de som sover ut eller på härbärgen och akutboenden, ökade med 24 procent på två år, från 386 personer år 2010 till 480 personer år 2012. Den gruppen är de hemlösa som far allra mest illa.

Hemlöshet är i grunden en bostadspolitisk fråga. Miljöpartiet vill att de hinder som idag finns för många att få en fast bostad ska undanröjas. Det behövs fler direktanvisningar av mark till de tre allmännyttiga bostadsbolagen att bygga fler hyresrätter. Generellt är det viktigt att det byggs fler små hyresrätter som alla har råd att hyra i Stockholm, av alla typer av hyresvärdar.

För att erbjuda en väg in till fast bostad för personer som idag inte släpps in på bostadsmarknaden, till exempel på grund av tidigare hyresskuldbetalningsanmärkning eller vräkning, ska Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS Bostäder) starta en ny verksamhet med fasta kontrakt. De allmännyttiga bostadsbolagen ska årligen överlämna ett fast antal lägenheter för förvaltning till SHIS Bostäder.

För dem med en bakgrundsproblematik; till exempel missbruks- eller psykiska problem, är det viktigt med att stödinsatserna runt personen tydliggörs. Innan en lägenhet överläts, genom Bostad Först eller som försökslägenhet, ska det upprättas en bindande överenskommelse om vilken myndighet eller organisation som ska göra vad när det inte fungerar. Där ska det tydligt anges vad som händer om problem uppstår, exempelvis som en konsekvens av ett återfall i missbruk eller en psykos som leder till störningar. Då ska det finnas ett bindande kontrakt mellan hyresgästen, hyresvärden, socialtjänsten, psykiatri och eventuell frivilligorganisation, om att hyresgästen är garanterad insats från detta nätverk.

Det vräkningsförebyggande arbetet ska dels vara direkt avsett att motverka vräkning och indirekt också fungera vräkningsförebyggande. De allmännyttiga bostadsbolagen ska fatta principbeslut om att förbjuda vräkningar av barnfamiljer. Verksamheter som boendestöd, budget- och skuldrådgivning samt personliga ombud ska utökas.

Arbetet med att motverka hemlöshet ska bygga på samarbete med frivilligorganisationer, aktuell forskning, beprövade erfarenheter och kunskap från personer med egen erfarenhet av hemlöshet.

Särskilt uttalande gjordes av Agneta Isacson (FP) enligt följande.

Eftersom hemlösa inte är en enhetlig grupp krävs flera olika former av insatser för att uppnå långsiktiga lösningar.

Ett viktigt steg är det pågående arbetet med att ta fram en hemlöshetsstrategi.

För att mera effektivt kunna genomföra denna strategi vore det på sin plats att inrätta en hemlöshetssamordnare i staden. Även fortsättningsvis kommer samordnaren att koordinera stadens insatser.